

Gabriela-Mădălina Nițulescu

Mihaela-Elena Pătrașcu

Ligia Gheorghe

**Teste de antrenament
pentru Evaluarea Națională
clasa a VIII-a**

Limba și literatura română

Conform modelului M.E. din 01.11.2021

Editura Ars Libri

TEST DE ANTRENAMENT 3

SUBIECTUL I (70 de puncte)

Citește cu atenție fiecare dintre textele de mai jos.

Textul 1

Un anotimp desemnează una dintre cele patru diviziuni ale unui an, referindu-se la schimbările de climă. În zona temperată sunt patru anotimpuri: primăvara, vara, toamna și iarna, iar în zone cu un climat tropical-umed sunt două – anotimpul ploios și anotimpul uscat.

Anotimpurile sunt consecința înclinării axei Pământului și a rotației lui prin anumite puncte ale orbitei Soarelui, denumite solstiții și echinocții. Astfel, Pământul se află în patru poziții față de Soare (patru anotimpuri):

- Solstițiul de iarnă la 22 decembrie, când razele Soarelui cad perpendicular pe Tropicul Capricornului în emisfera sudică și avem cea mai lungă noapte și cea mai scurtă zi.
- Echinocțiul de primăvară la 21 martie, când razele solare cad perpendicular pe Ecuator și încălzesc cele două emisfere în mod egal, dar în emisfera nordică este primăvară, pe când în emisfera sudică este toamnă, iar ziua este egală cu noaptea.
- Solstițiul de vară cu cea mai lungă zi și cea mai scurtă noapte, la 22 iunie, când razele solare cad perpendicular pe Tropicul Racului în emisfera nordică.
- Echinocțiul de toamnă pe 23 septembrie, când ziua este egală cu noaptea, deoarece razele Soarelui cad perpendicular pe Ecuator și încălzesc cele două emisfere în mod egal, dar în emisfera nordică este toamnă, iar în emisfera sudică este primăvară.

În emisfera nordică, toamna sau sezonul autumnal începe în august sau septembrie, iar în luna martie pentru emisfera sudică. Printre primele semne sunt frunzele foioaselor care se îngălbenesc, capătă treptat o culoare roșiatică sau brună și încep să cadă. De aceea, în America de Nord toamna este numită „fall” (cădere). În acest anotimp, zilele devin din ce în ce mai scurte și mai răcoase, nopțile devin din ce în ce mai lungi și mai friguroase; în unele țări, precipitațiile cresc treptat.

În România, toamna este considerată începutul anului școlar.

În astronomia chineză, echinocțiul de toamnă marchează mijlocul toamnei, care începe în jurul sărbătorii Liqiu (7 august).

Starea sufletească ce se desprinde din sărbătorile de toamnă denotă bucuria pentru belșugul fructelor, amestecată cu melancolia cauzată de vremea mohorâtă.

Pornind din SUA, în mai multe țări, toamna este asociată cu „anotimpul Halloweenului”, cu o campanie de marketing foarte răspândită. Mass-media, filmele, cărțile, industriile de confecții și decorațiuni interioare folosesc această perioadă pentru a-și promova intens produsele. Promoțiile încep cu luna septembrie și se încheie în data de 31 octombrie.

(Anotimpuri – Toamna)

Textul 2

Atât de tristă-i dimineața
Acum când plânge-o toamnă nouă,
Când cade din copaci viața
Și frunze galbene mă plouă.

O lume-ntreagă simți cum moare
Într-o tulpină ce se-ndoaie,

În orice zvon o așteptare
Și-un vis în fiecare foaie.

Abia o brumă fără milă
Și vara mi-a fugit departe,
Răsar, movilă de movilă,
În jur de mine frunze moarte.

Ce taină le-a desprins în șoapte
Mai multe azi ca altădată,
Ce visuri au murit azi-noapte
Cu-atâta frunză spulberată?

(Octavian Goga, *Toamnă nouă* – fragment)

A. Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textele date.

1. Transcrie, din textul 1, două caracteristici ale anotimpului toamna. **2 puncte**

2. Toamna, în urma mișcării de rotație a Pământului, razele Soarelui cad perpendicular pe: **2 puncte**

- a) Tropicul Racului.
- b) Tropicul Capricornului.
- c) Ecuator.
- d) ambele Tropice.

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect: .

3. O semnificație posibilă a textului *Toamnă nouă* de Octavian Goga este: **2 puncte**

- a) toamna este mereu nouă.
- b) toamna, un anotimp care imită viața.
- c) toamna plouă mult.
- d) bruma nu are milă.

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect: .

4. Sentimentul predominant în poezia *Toamnă nouă* de Octavian Goga este: **2 puncte**

- a) nostalgia față de anotimpul vara.
- b) regretul zilelor de vară.
- c) tristețea generată de moartea naturii.
- d) melancolia provocată de peisajul mohorât.

Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect: .

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia.

6 puncte

Enunțul	Corect	Inc corect
1. Termenul <i>anotimp</i> se referă la schimbările lunare ale climei.		
2. Anotimpurile sunt determinate de rotația Pământului pe orbită, în jurul Soarelui.		
3. Halloweenul este favorabil industriilor producătoare de confecții și decorațiuni de interior.		
4. Versurile <i>O lume-ntreagă simți cum moare /.../ Și vara mi-a fugit departe</i> conțin mărci lexico-gramaticale ale eului liric.		
5. Versul <i>Atât de tristă-i dimineața</i> conține un epitet personificator.		
6. Rima poeziei <i>Toamnă nouă</i> de Octavian Goga este împerecheată.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual pentru fiecare dintre fragmentele de mai jos. **6 puncte**

a) *Un anotimp desemnează una dintre cele patru diviziuni ale unui an, referindu-se la schimbările de climă. În zona temperată sunt patru anotimpuri: primăvara, vara, toamna și iarna, iar în zone cu un climat tropical-umed sunt două – anotimpul ploios și anotimpul uscat.*

b) *Abia o brumă fără milă
Și vara mi-a fugit departe,
Răsar, movilă de movilă,
În jur de mine frunze moarte.*

7. Prezintă, în 30-70 de cuvinte, o temă comună care se poate stabili, valorificând câte un element de conținut, între cele două fragmente-suport. **6 puncte**

8. Crezi că toamna ți-ar putea influența dispoziția în vreun fel? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând poezia dată. **6 puncte**

TEST DE ANTRENAMENT 25

SUBIECTUL I (70 de puncte)

Citește cu atenție fiecare dintre textele de mai jos.

Textul 1

Învățătorul nostru nu avea mâna dreaptă. O pierduse pe front, în luptă cu fasciștii. Scria cu mâna stângă. Târziu, s-a întors spre clasă, cu fruntea brobonată de sudoare, palid și a vorbit șoptit și tremurat:

– Vă făgăduiesc ca data viitoare să scriu mai frumos.

Prin iarnă, scria la tablă cu ușurință. Ne corecta caietele, îndreptând cu roșu literă cu literă și de fiecare dată scria în josul paginii câteva cuvinte: „Mai atent”; sau: „Mai ordonat”; sau, câteodată: „Bine, sunt mulțumit”. Priveam scrisul lui prelung, apăsător, copiat parcă din abecedar, puțin pieziș, priveam și scrisul nostru ... Ne rușinam cel mai adesea și ne luam, tăcuți și încrunțați, angajamentul să scriem tot așa ca el ... Ciudat. Pe nesimțite, îi imitam scrisul. Scriam mai toți aplecat spre stânga, dar câteodată literele ieșeau pocite, îngrămădite, strâmbe. A doua zi, măhniți, vedeam în josul temei aceeași propoziție, ca din abecedar, cu roșu: „Mai ordonat”; sau: „Mai cu grijă”, și hotărâam din nou să ne îndreptăm. Scriam, rupeam foile, și când, la sfârșit, dădeam caietele la control, așteptam cu sufletul la gură ca el să scrie dedesubt, a doua zi: „Acum este mai bine, sunt mulțumit...”.

Și, în acest timp, în mintea tuturor se ridica întrebarea: „Cum poate să scrie atât de frumos și atât de repede cu mâna stângă?”. Scria adesea în fața noastră pe tablă cu mâna stângă, răsucit, încovoiat, până când ajungea să umple tabla, apoi se ridica îngrijorat, cu fruntea brobonată de sudoare, zâmbind cu mulțumire clasei:

– Copiați!

(Mircea Sântimbreanu, *Elev* în volumul *Recreația mare* – fragment)

Textul 2

Prima școală pe teritoriul României atestată documentar este cea de la Cenad, în 1030, pe lângă prima Episcopie de rit apusean, romano-catolic.

Începuturile învățământului românesc sunt susținute de mărturii sporadice. Școli despre care s-au păstrat informații erau pe lângă mănăstiri, iar cărțile erau ale unor înțelepți din Bizanț, care conțineau explicații ale Bibliei, realizate de copiiști locali, având întrebuintare atât bicericească, cât și școlară. Ne amintim doar de Nică din „Amintirile” lui Ion Creangă care povestea cum din grija părintelui Ioan și a dascălului Vasile s-a construit în Humulești o chilie lângă biserică unde copiii aveau ca manuale cărți bisericești și treptat au învățat să citească și din ceaslov, pe care însă, în joacă și în lipsa dascălului, l-au folosit la prinderea insectelor între filele unsuroase, primind pedeapsă fizică pentru fapta lor.

Prima școală unde s-a predat în limba română este deschisă în Șcheii Brașovului (fost cartier românesc al Brașovului vechi), în curtea și sub protecția Bisericii Sfântul Nicolae, la sfârșitul secolului al XVI-lea. Până în 1850, când se înființează un gimnaziu românesc, Școala din Șcheii Brașovului a asigurat necesarul educațional pentru copiii români. Devenind în curând neîncăpătoare, i se mai adaugă un nivel și până la Primul Război Mondial au fost închiriate mai multe case pentru cursuri. Aici soseau copii de toate vârstele, ca să învețe tainele unei meserii, într-un timp anume stabilit. Cel care urma cursuri trei luni